

★ Jess Heilbo, projektleder på det nye Carlslund. Bindingsværket passer på millimeter. FOTO: VICTORIA MØRCK MADSEN

Skelettet til det nye

GENOPFØRELSE: Gammel bonde-byggetradition holdes i hævd - fynsk tømmerfirma kom med lagret egetræ og douglastræ, der tegner rammen om det nye Carlslund.

STILEN BLIVER som i gamle dage - bare mere gennemført og i høj kvalitet fra en ende af

TEKST: IVAR JUUL NORDTOFT

ODENSE: Det passede ned til sidste millimeter, og den præstation ville en hvilken som helst fortidig håndværker have beundret helt vanvittigt. Men han ville også have været imponeret over, at bindingsværket kom op at stå på bare en dag.

- Det kunne måske også have ladet sig gøre i gamle dage. Jeg har ikke hørt om det, men det ville have krævet SÅ mange folk

og en enorm koordination, sagde Jens Led.

Han er en af eksperterne fra byggefirmaet og træeksperterne Henning Hansen i Gelsted. På deres vestfynske værksteder og forpladsen har de arbejdet med at skære, fræse og udmåle det bindingsværk, som mandag landede med lastbil på byggepladsen i Fruens Bøge. Her er Carlslund ved at blive genrejst som en Fugl Fønix efter branden, og ikke en stump er origi-

nal. Kun nogle H-bjælker i et kælderfundament kunne man stadig se. Ellers er alt lavet om, gravet ud og støbt på ny.

Egetræsdyvler og moderne

Det er stolte bindingsværkstraditioner, som ligger bag det helt nye byggeri. Nogle værktøjer er nye og topmoderne, men principperne er præcis de samme, som de kunne have været det tilbage i 1870'erne, da Carlslund fik den udførelse, som dominerede ved branden i juni for to år siden. Kraftige egetræsstolper føjet ind i hinanden med not og låst med egetræsdyvler.

- I øvrigt samme teknik, som i århundreder har været brugt til at bygge huse. En ramme af træ, som er fyldt ud med mursten og mørtel. Eller klinet op med andre materialer, fortæller Jess Heilbo. Han er projektleder på

Carlslund blev sat på plads

Carlslund-byggeriet, som han desuden er medejer af.

Materialerne er de samme, og der er hverken brugt lim, skruer eller beslag til at holde sammen på de rammer, som skal bære murene.

Det er groft egetømmer - noget fra Ukraine, noget fra Fyn og andet fra andre danske leverandører. Hvor meget af hver har man ikke præcise tal på.

- Kan du ikke bare fortælle, at det hele er blevet behandlet på Verringe Savværk, siger Jess Heilbo.

- Jeg ved en ting. Tømmeret har ligget og lagret hos os. I minimum fire år. Så har det sat sig, vredet sig og er skrumpet. Samtidig er garvesyren delvist trukket ud og har efterladt træet konserveret, siger tømmer Jens Led.

Lerklinet med småsten

For os andre er det sjældent at se den type byggeri i dag. Det var en konstruktionsform, som er brugt i århundreder, hvor forskellige materialer har kunnet anvendes mellem træværket.

Oprindeligt har det været lerklining og marksten, som er blandet sammen. Måske mørtel, hvis man havde det. Men det har været de forhåndenværende materialer, der er blevet brugt.

Men for Henning Hansen og hans 25 ansatte er det helt almindeligt at få den type opgaver.

Virksomheden arbejder både med nyt og renovering og har det som en del af sit slogan, at man "bevarer".

- Der er himmelvid forskel på

at se et træ gammelt bondehus før og efter der er skiftet eksempelvis en fodrem. Det nederste i bindingsværket. Det bliver et helt andet hus, og i mit job er det en del af opgaven, at man arbejder selvstændigt.

Du kommer ud til en kunde, der skal have lavet et hus, hvor en del af bindingsværket viser sig at være råddent.

Så er der to ting, du skal tage stilling til. Kan du lave det? Hvad koster det?

- Det skal jeg helt være i stand til selv at svare på, når jeg står et sted på Møn eller i Nordsjælland, siger Jens Led.

Traktor-museum

At bygge helt nyt på et "rent" fundament, har han og kollegerne også gjort før. Hvis man kommer forbi f.eks. Massey Ferguson-museet ved Juelsminde, så vil man se en ny, gammel lade

på 11 gange 50 meter, som Jens Led og hans kolleger har lavet bindingsværk og tag til.

- Sådant noget er man da lidt stolt af, også selv om jeg de sidste 15 år faktisk ikke har arbejdet med andet end bindingsværk, fortæller han.

Carlslunds ydervægge mures op mellem rammerne af træ. Der mangler stadig gavlene, de følger snart efter, og 28. oktober kl. 12 er der proklameret rejsegilde på Carlslund.

- Vi skal være under tag inden jul, så vi ikke får et vådt vinterbyggeri. Samtidig vil vi også være klar, når bøgen springer ud. Det gør den omkring 1. maj, siger Jess Heilbo. Til den tid vil der være brugt omkring 12 mio. kr. på projektet. Fra køb af grund til det færdige byggeri.

Brandforsikringen er på 6,5 mio. kr., som kan fratrækkes de nye ejeres udgifter.

